

กลุ่มงานเทคนิคการแพทย์ โรงพยาบาลกันทรารมย์

เรื่อง

ระเบียบปฏิบัติเมื่อผู้ป่วยเกิดปฏิกิริยาจากการ
ให้เลือด

ระเบียบปฏิบัติที่ :

WP - LAB - BLD - 002

ผู้จัดทำ : นางสาวประนอม วงษ์ญาติ

ฉบับที่ : 1

วันที่ประกาศใช้ : 1 เมษายน 2567

ผู้อนุมัติ : ผู้อำนวยการโรงพยาบาลกันทรารมย์

แก้ไขครั้งที่ : 1

หน้าที่ 1 จากจำนวน 11 หน้า

ผู้จัดทำ

.....

(นางสาวประนอม วงษ์ญาติ)

ตำแหน่ง ผู้จัดการคุณภาพ กลุ่มงานเทคนิคการแพทย์

ผู้ตรวจสอบ

.....

(นางรัชฎาภรณ์ ชากักดี)

ตำแหน่ง หัวหน้า กลุ่มงานเทคนิคการแพทย์

ผู้อนุมัติ

.....

(นายอธิป ลีธีระประเสริฐ)

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลกันทรารมย์

กลุ่มงานเทคนิคการแพทย์ โรงพยาบาลกันทรารมย์

เรื่อง

ระเบียบปฏิบัติเมื่อผู้ป่วยเกิดปฏิกิริยาจากการ
ให้เลือด

ระเบียบปฏิบัติที่ :

WP - LAB - BLD - 002

ผู้จัดทำ : นางสาวประนอม วงษ์ญาติ

ฉบับที่ : 1

วันที่ประกาศใช้ : 1 เมษายน 2567

ผู้อนุมัติ : ผู้อำนวยการโรงพยาบาลกันทรารมย์

แก้ไขครั้งที่ : 1

หน้าที่ 2 จากจำนวน 11 หน้า

บันทึกทบทวนเอกสาร

แก้ไข ครั้งที่	ออกวันที่	หัวข้อประกาศใช้ / ทบทวน / แก้ไข	หน้า	ข้อความเดิม	แก้ไขเป็น	โดย
0	1 มี.ค. 66	-จัดทำเอกสารใหม่	1	-		รัชฎาภรณ์
1	1 เม.ย.67	เปลี่ยนชื่อ ผู้อำนวยการใหม่	1	นายอดุลย์ โป จรัส	-นายอธิบ ลีธีระประเสริฐ	สุประนอม
		-เปลี่ยนชื่อหัวหน้า กลุ่มงานเทคนิค การแพทย์	1	-นางสาวสุวรา สีมาพันธ์	-นางรัชฎาภรณ์ ชากักดี	
		- เปลี่ยนผู้จัดการ คุณภาพคนใหม่	1	นางรัชฎาภรณ์ ชากักดี	นางสุประนอม วงษ์ญาติ	
		-ตัดชื่อเจ้าหน้าที่ ออก 1 ราย	3	นางสาวสุวรา สีมาพันธ์	-	

กลุ่มงานเทคนิคการแพทย์ โรงพยาบาลกันทรารมย์

เรื่อง

ระเบียบปฏิบัติเมื่อผู้ป่วยเกิดปฏิกิริยาจากการ
ให้เลือด

ระเบียบปฏิบัติที่ :

WP - LAB - BLD - 002

ผู้จัดทำ : นางสาวประนอม วงษ์ญาติ

ฉบับที่ : 1

วันที่ประกาศใช้ : 1 เมษายน 2567

ผู้อนุมัติ : ผู้อำนวยการโรงพยาบาลกันทรารมย์

แก้ไขครั้งที่ : 1

หน้าที่ 3 จากจำนวน 11 หน้า

คำรับรองการอ่านเอกสาร

ข้าพเจ้าได้อ่านเอกสารฉบับนี้และเข้าใจเรียบร้อยแล้ว จะปฏิบัติตามตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	ลายเซ็น	วันที่อ่าน เอกสาร	หมายเหตุ
1	นางรัชฎาภรณ์ ชากักดี	นักเทคนิคการแพทย์ชำนาญการ			
2	นางสุประนอม วงษ์ญาติ	นักเทคนิคการแพทย์ชำนาญการ			
3	นางสาวกัลยาณี โพธิ์ขาว	นักเทคนิคการแพทย์ชำนาญการ			
4	นางสาวดุจฤทัย รั้งงาม	นักเทคนิคการแพทย์ปฏิบัติการ			
5	นางสาวนงลักษณ์ เพ็ญจันทร์	นักเทคนิคการแพทย์ปฏิบัติการ			
6	นางสาวศิริดา อังดา	นักเทคนิคการแพทย์			
7	นายปวิวัติ ราษี	นักเทคนิคการแพทย์			
8	นายอภิรักษ์ ประเสริฐ	จพ.วิทยาศาสตร์การแพทย์ชำนาญ งาน			

	กลุ่มงานเทคนิคการแพทย์ โรงพยาบาลกันทรารมย์	
	เรื่อง ระเบียบปฏิบัติเมื่อผู้ป่วยเกิดปฏิกิริยาจากการ ให้เลือด	ระเบียบปฏิบัติที่ : WP - LAB - BLD - 002
ผู้จัดทำ : นางสุพรรณอม วงษ์ญาติ	ฉบับที่ : 1	วันที่ประกาศใช้ : 1 เมษายน 2567
ผู้อนุมัติ : ผู้อำนวยการโรงพยาบาลกันทรารมย์	แก้ไขครั้งที่ : 1	หน้าที่ 4 จากจำนวน 11 หน้า

1.วัตถุประสงค์

เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของบุคลากรของกลุ่มงานเทคนิคการแพทย์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เช่น แพทย์ , พยาบาลอุบัติเหตุ-ฉุกเฉิน ,พยาบาลห้องคลอด-ห้องผ่าตัด ,พยาบาลตึกผู้ป่วยใน

2.ขอบเขต

ขั้นตอนดำเนินงานจะครอบคลุมถึงแนวทางเมื่อผู้ป่วยเกิดปฏิกิริยาอันไม่พึงประสงค์จากการรับโลหิต ของบุคลากรที่ตึกผู้ป่วยในและห้องคลอด-ห้องผ่าตัด งานอุบัติเหตุ-ฉุกเฉิน และไตเทียม รวมทั้งแนวทางปฏิบัติของกลุ่มงานเทคนิคการแพทย์ในการตรวจสอบ และค้นหาสาเหตุตลอดจนการรายงานผลตรวจทางห้องปฏิบัติการเพื่อลงบันทึกไว้ในประวัติของผู้ป่วย

3.คำนิยามศัพท์

ปฏิกิริยาจากการให้เลือด หมายถึง อาการผิดปกติของผู้ป่วยหลังการได้รับเลือด เช่น มีไข้สูง หนาวสั่น ผื่น คัน ความดันโลหิตต่ำ ฯลฯ

4.ความรับผิดชอบ

4.1 พยาบาล มีหน้าที่สังเกตอาการของผู้ป่วยหลังจากการรับโลหิต และติดต่อแจ้งแพทย์เมื่อผู้ป่วย มีปฏิกิริยาเกิดขึ้น และบันทึกอาการของผู้ป่วย เจาะเลือดผู้ป่วยส่งห้องปฏิบัติการ และบันทึกผลการตรวจ ในประวัติผู้ป่วย

4.2 นักเทคนิคการแพทย์ เจ้าพนักงานวิทยาศาสตร์การแพทย์ มีหน้าที่ตรวจสอบ และค้นหาสาเหตุของการเกิดปฏิกิริยา และส่งใบรายงานผลการตรวจกลับไปยังตึกผู้ป่วยเพื่อลงบันทึกต่อไป

5.ขั้นตอนการปฏิบัติ

5.1 เมื่อผู้ป่วยได้รับโลหิตตามที่แพทย์ request พยาบาลต้องเฝ้าสังเกตอาการปฏิกิริยาอันไม่พึงประสงค์จากการรับโลหิต ซึ่งมีโอกาสเกิดได้ทั้งแบบทันที (Acute) หรือแบบภายหลัง (Delayed) ประมาณ 7 วัน หลังรับโลหิต หากผู้ป่วยเกิดปฏิกิริยาอันไม่พึงประสงค์จากการรับโลหิต ให้พยาบาลที่ตึกผู้ป่วยปฏิบัติดังนี้

	กลุ่มงานเทคนิคการแพทย์ โรงพยาบาลกันทรารมย์	
	เรื่อง ระเบียบปฏิบัติเมื่อผู้ป่วยเกิดปฏิกิริยาจากการให้เลือด	ระเบียบปฏิบัติที่ : WP - LAB - BLD - 002
ผู้จัดทำ : นางสุพรรณอม วงษ์ญาติ	ฉบับที่ : 1	วันที่ประกาศใช้ : 1 เมษายน 2567
ผู้อนุมัติ : ผู้อำนวยการโรงพยาบาลกันทรารมย์	แก้ไขครั้งที่ : 1	หน้าที่ 5 จากจำนวน 11 หน้า

5.1.1 เมื่อพยาบาลพบปฏิกิริยาจากการให้เลือดของผู้ป่วย ให้รายงานแพทย์โดยทันทีเพื่อพิจารณา OFF เลือด

5.1.2 ทำการเจาะเลือดผู้ป่วยหลังการเกิดปฏิกิริยาจากการให้เลือดตามข้อ 5.1.1 จำนวน 4 ซีซี ใส่ Tube clot blood นำโลหิต พร้อมทั้งใบบันทึกปฏิกิริยาจากการให้เลือดในใบคล้องเลือด และเลือดถุงที่เหลือจากการเกิดปฏิกิริยาจากการให้เลือด (พร้อม Set ให้เลือด)

5.2 เจ้าหน้าที่ธนาคารเลือด ตรวจสอบและค้นหาเหตุของการเกิดปฏิกิริยา ดังนี้

5.2.1 ตรวจสอบความผิดพลาดของผู้ปฏิบัติการ ได้แก่ ตัวอย่างเลือดผู้ป่วย การให้หมายเลขตัวอย่างถุงโลหิต และใบคล้องถุงโลหิต

5.2.2 ตรวจสอบโลหิต ดังนี้

ตรวจหมู่โลหิต Direct Coom's Test และ Antibody screening test (IAT) ของ

- ก. ตัวอย่างโลหิตผู้ป่วยก่อนได้รับโลหิต (Pre-transfusion sample)
- ข. ตัวอย่างโลหิตผู้ป่วยหลังได้รับโลหิต (Post-transfusion sample)
- ค. โลหิตจาก Donor side tube หรือตัวอย่างโลหิตจาก Donor (Sample from Donor unit)
- ทำ Cross match ใหม่ ระหว่างตัวอย่างเลือด ก.และ ค./ ตัวอย่างเลือด ข. และ ค.
- ถ้า Antibody screening test ให้ผลบวก ต้องทำ Antibody Identification
- ส่งเลือดจาก Donor Unit ไปเพาะหาเชื้อ (Hemoculture) และย้อม gram stain

5.3 เมื่อเจ้าหน้าที่ห้องปฏิบัติการ ตรวจสอบและค้นหาสาเหตุแล้ว จะส่งใบรายงานผลการตรวจกลับไปตักผู้ป่วย เพื่อลงบันทึกผลการตรวจไว้ในประวัติของผู้ป่วยและให้แพทย์สรุปสาเหตุการแพ้เลือด

6.ตัวชี้วัดคุณภาพ

6.1 อัตราการใช้เลือดต่อการจองเลือด ร้อยละ 90%

	กลุ่มงานเทคนิคการแพทย์ โรงพยาบาลกันทรารมย์	
	เรื่อง ระเบียบปฏิบัติเมื่อผู้ป่วยเกิดปฏิกิริยาจากการ ให้เลือด	ระเบียบปฏิบัติที่ : WP - LAB - BLD - 002
ผู้จัดทำ : นางสาวประนอม วงษ์ญาติ	ฉบับที่ : 1	วันที่ประกาศใช้ : 1 เมษายน 2567
ผู้อนุมัติ : ผู้อำนวยการโรงพยาบาลกันทรารมย์	แก้ไขครั้งที่ : 1	หน้าที่ 6 จากจำนวน 11 หน้า

6.2 อัตราการเกิดปฏิกิริยาจากการให้เลือด 0 ราย

6.3 อัตราการให้เลือดผิดหมู่ ผิดคน 0 ราย

7.เอกสารอ้างอิง

คลังเลือด ชาญวิทย์ สีสายวัฒน์ บรรณาธิการ , ภาควิชาภูมิคุ้มกันวิทยาคลินิก คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

มาตรฐานบริการโลหิตและธนาคารเลือด พ.ศ.2564

แนวปฏิบัติการใช้บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย ปี 2566

กลุ่มงานเทคนิคการแพทย์ โรงพยาบาลกันทรารมย์

เรื่อง

ระเบียบปฏิบัติเมื่อผู้ป่วยเกิดปฏิกิริยาจากการ
ให้เลือด

ระเบียบปฏิบัติที่ :

WP - LAB - BLD - 002

ผู้จัดทำ : นางสาวประนอม วงษ์ญาติ

ฉบับที่ : 1

วันที่ประกาศใช้ : 1 เมษายน 2567

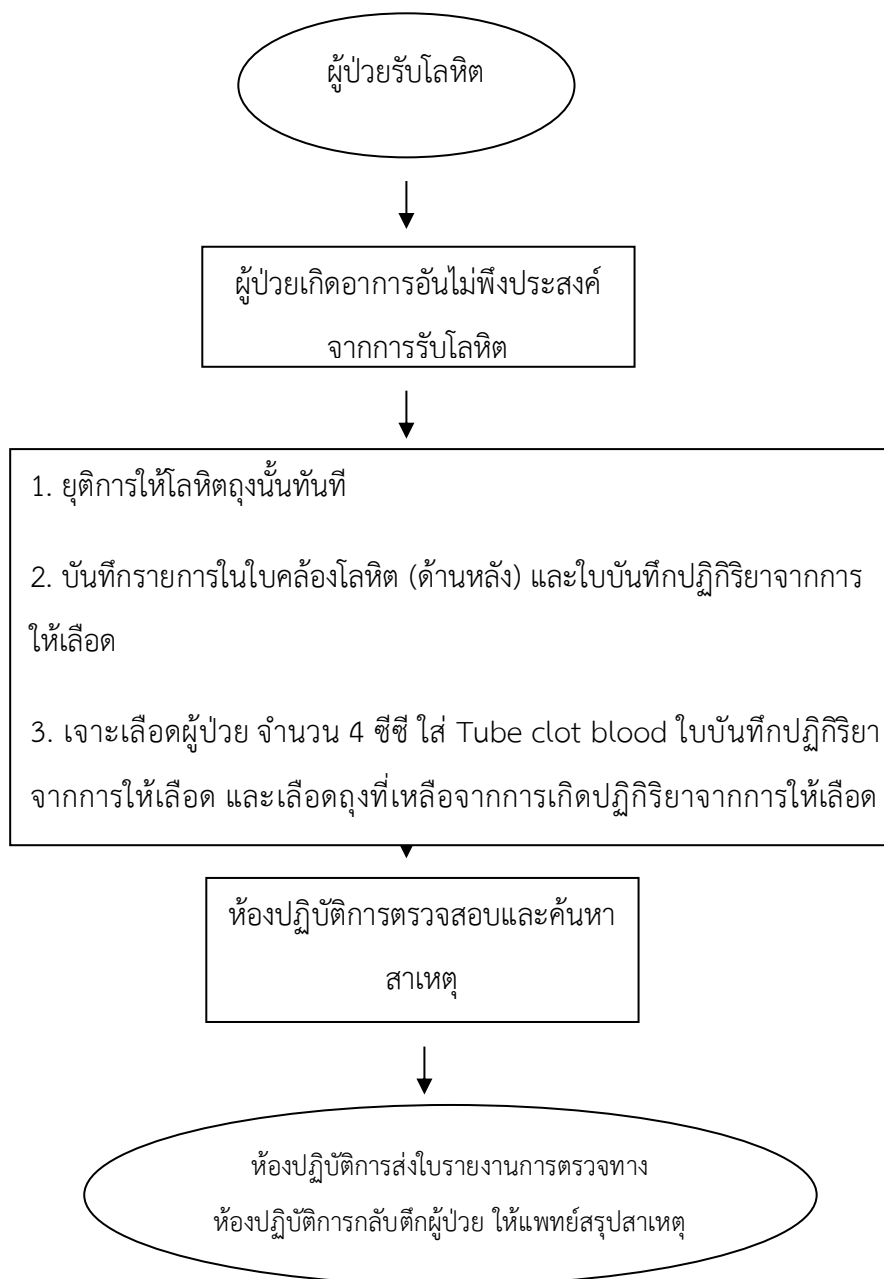
ผู้อนุมัติ : ผู้อำนวยการโรงพยาบาลกันทรารมย์

แก้ไขครั้งที่ : 1

หน้าที่ 7 จากจำนวน 11 หน้า

8.ภาคผนวก

Flow chart แนวทางปฏิบัติเมื่อผู้ป่วยเกิดปฏิกิริยาอันไม่พึงประสงค์จากการรับโลหิต

กลุ่มงานเทคนิคการแพทย์ โรงพยาบาลกันทรารมย์

เรื่อง

ระเบียบปฏิบัติเมื่อผู้ป่วยเกิดปฏิกิริยาจากการ
ให้เลือด

ระเบียบปฏิบัติที่ :

WP - LAB - BLD - 002

ผู้จัดทำ : นางสาวประนอม วงษ์ญาติ

ฉบับที่ : 1

วันที่ประกาศใช้ : 1 เมษายน 2567

ผู้อนุมัติ : ผู้อำนวยการโรงพยาบาลกันทรารมย์

แก้ไขครั้งที่ : 1

หน้าที่ 8 จากจำนวน 11 หน้า

ห้องปฏิบัติการ ของผู้ป่วยเกิดปฏิกิริยาอันไม่พึงประสงค์จากการรับโลหิต (LAB)

ใบรายงานการตรวจทางห้องปฏิบัติการ ของผู้ป่วยที่เกิดปฏิกิริยาอันไม่พึงประสงค์จากการรับโลหิต

ชื่อ - สกุล ผู้ป่วย อายุ ปี HN AN

Ward Diagnosis Doctor Date Blood group Rh

ประวัติการรับโลหิต เคย ไม่เคย

Report of Transfusion Reaction :

เวลาให้ น เวลาที่เกิดอาการ น จำนวนโลหิตที่ให้ไป CC

ชนิดของอาการ ทันที เกิดภายหลัง มีไข้ °C หาวสั้น

..... มีผื่นแดง ปวดศีรษะ หายใจขัด คลื่นไส้

..... อาเจียน แน่นหน้าอก ตัวเขียว ปวดหลัง

..... Shock ความดันโลหิต mmHg อื่นๆ

การทดสอบทางห้องปฏิบัติการ

Sample	Group	Rh	DAT	IAT Screen Ab	Cross match			
					RT	37C	IAT	Result
Pre-Transfusion Sample								
Post-Transfusion Sample								

DONOR NUMBER GROUP Rh DAT IAT

.....

การทดสอบอื่น ๆ

..... Hemoculture

..... Gram stain

..... อื่น ๆ

สรุปสาเหตุจากปฏิกิริยาอันไม่พึงประสงค์จากการรับโลหิต

..... Acute hemolytic transfusion reaction (AHTR)

..... Delayed hemolytic transfusion reaction (DHTR)

..... Febrile non hemolytic transfusion reaction (FN-HTR)

..... Allergic Reaction

..... Bacterial contamination

..... Circulatory Overload

..... Pharmaceutical Incompatibility

..... โรคที่ถ่ายทอดโดยการได้รับโลหิต

..... ภาวะแทรกซ้อนอื่น ๆ

..... Remark

Report ed by

Approved by

ใบสรุปสาเหตุจากปฏิกิริยาจากการรับเลือด (แพทย์สรุป)

เอกสารนี้เป็นสมบัติของโรงพยาบาลกันทรารมย์ ห้ามนำออกไปใช้ภายนอกหรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต

กลุ่มงานเทคนิคการแพทย์ โรงพยาบาลกันทรารมย์

เรื่อง

ระเบียบปฏิบัติเมื่อผู้ป่วยเกิดปฏิกิริยาจากการ
ให้เลือด

ระเบียบปฏิบัติที่ :

WP - LAB - BLD - 002

ผู้จัดทำ : นางสาวประนอม วงษ์ญาติ

ฉบับที่ : 1

วันที่ประกาศใช้ : 1 เมษายน 2567

ผู้อนุมัติ : ผู้อำนวยการโรงพยาบาลกันทรารมย์

แก้ไขครั้งที่ : 1

หน้าที่ 9 จากจำนวน 11 หน้า

ใบรายงานการตรวจทางห้องปฏิบัติการของผู้ป่วยที่เกิดปฏิกิริยาอันไม่พึงประสงค์จากการรับโลหิต

สรุปสาเหตุจากปฏิกิริยาอันไม่พึงประสงค์จากการรับโลหิต

.....Acute hemolytic transfusion reaction (AHTR)

.....Allergic reaction

.....Delayed hemolytic transfusion reaction(DHTR)

.....Circulatory Overload

.....Febril non hemolytic transfusion reaction (FN-HTR)

.....Bacteria contamination

.....Pharmaceutical Incompatibility

.....โรคที่ถ่ายทอดโดยการได้รับโลหิต

ภาวะแทรกซ้อนอื่นๆ.....

Remark.....

Report by.....

Approved by.....

กลุ่มงานเทคนิคการแพทย์ โรงพยาบาลกันทรารมย์

เรื่อง

ระเบียบปฏิบัติเมื่อผู้ป่วยเกิดปฏิกิริยาจากการ
ให้เลือด

ระเบียบปฏิบัติที่ :

WP - LAB - BLD - 002

ผู้จัดทำ : นางสาวประนอม วงษ์ญาติ

ฉบับที่ : 1

วันที่ประกาศใช้ : 1 เมษายน 2567

ผู้อนุมัติ : ผู้อำนวยการโรงพยาบาลกันทรารมย์

แก้ไขครั้งที่ : 1

หน้าที่ 10 จากจำนวน 11 หน้า

ใบบันทึกปฏิกิริยาจากการรับเลือด (พยาบาลบันทึก)

บันทึกปฏิกิริยาจากการให้เลือด (Blood transfusion reaction report)

วันที่.....เดือน.....พศ.....

ชื่อผู้ป่วย.....อายุ.....ปี HN.....แผนก.....

Diaconosis.....แพทย์เจ้าของไข้.....

- อาการที่พบ
☐ ไข้ขึ้น หนาวสั่น	☐ แน่นหน้าอก
☐ ปวดศีรษะ	☐ ปวดแสบปวดร้อนไปตามแนวหลอดเลือด
☐ ปวดบริเวณกระเบนเหน็บ	☐ ปัสสาวะมีสีดำน
☐ คลื่นไส้ อาเจียน	☐ เลือดออกผิดปกติ
☐ มีภาวะไตวาย	ผื่นขึ้น ☐
☐ ความดันโลหิตต่ำ	☐ ช็อค
☐ อื่นๆ	

เวลาที่เริ่มให้โลหิต.....เวลาที่เกิดอาการ.....

จำนวนโลหิตที่ให้ไปแล้ว.....cc.

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก

ตำแหน่ง.....

การให้การรักษาลงผู้ป่วยเกิดปฏิกิริยาจากการให้เลือด

.....
.....
.....

แพทย์ผู้ให้การรักษา.....

วันที่ให้การรักษา.....

กลุ่มงานเทคนิคการแพทย์ โรงพยาบาลกันทรารมย์

เรื่อง

ระเบียบปฏิบัติเมื่อผู้ป่วยเกิดปฏิกิริยาจากการ
ให้เลือด

ระเบียบปฏิบัติที่ :

WP - LAB - BLD - 002

ผู้จัดทำ : นางสาวประนอม วงษ์ญาติ

ฉบับที่ : 1

วันที่ประกาศใช้ : 1 เมษายน 2567

ผู้อนุมัติ : ผู้อำนวยการโรงพยาบาลกันทรารมย์

แก้ไขครั้งที่ : 1

หน้าที่ 11 จากจำนวน 11 หน้า